

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Kryzys literacki na Zaolziu?
| s. 3

Ten język jest mi najbliższy
| s. 4

Apoloniusz Tajner dla »GL«
| s. 8

To były pracowite miesiące

WYDARZENIE: O polskim szkolnictwie na Zaolziu, efektach październikowej wizyty prezesów Kongresu Polaków w RC w Warszawie oraz o pierwszych konkretach „Wizji 2035” mówiono podczas drugiej w tej kadencji Kongresu konferencji prasowej. We wtorek po południu pojawili się na niej dziennikarze z obu stron Olzy.

Na temat ważnych spraw dla mniejszości polskiej w Republice Czeskiej mówili Mariusz Wałach, prezes Kongresu Polaków w RC, Józef Szymeczek, wiceprezes KP, Zygmunt Rakowski, pełnomocnik KP ds. wdrażania „Wizji 2035. Strategii rozwoju polskości na Zaolziu”, Andrzej Bizoń, radny Kongresu Polaków, przewodniczący komisji szkolnej przy KP oraz Małgorzata Rakowska, prezes Rady Przedstawicieli KP.

– Raz na kwartał będziemy organizować spotkania z dziennikarzami. Chcemy ich zaznajomić, co nam się udało zrobić, czego nie udało, chcemy też informować o planach Kongresu Polaków na przyszłość – mówił, witając dziennikarzy, Mariusz Wałach.

Andrzej Bizoń poinformował z kolei, że w roku szkolnym 2016/2017 liczba uczniów uczęszczających do szkół z polskim językiem nauczania nie różni się mocno od tych z lat poprzednich. – W szkołach podstawowych notujemy jednak wzrost liczby dzieci – stwierdził Bizoń, który do bardzo ważnych spraw zaliczył również prace nad nową ustawą o szkolnictwie. – Ten dokument dotyczy nas w dużym stopniu, ale mamy informacje, że nasze postulaty zostały uwzględnione. Miejmy nadzieję, że zostaną one zaakceptowane także przez parlamentarzystów – mówił Bizoń.

Mariusz Wałach przypomniał zaś, że dzięki zabiegom senatora Petra Gawłasa przedstawiciele polskiej mniejszości rozmawiali z ministrem szkolnictwa Kateřiną Valachovą. – To było ważne spotkanie w kontekście prac nad nową ustawą, a doszło do niego na trzy dni przed upływem kadencji senatora – podkreślił prezes KP.

Inną ważną kwestią, o jaką zabiegają obecnie działacze KP, jest ponowne umożliwienie polskiej młodzieży z Republiki Czeskiej częstszych wyjazdów do Polski. Od kilku lat nie funkcjonuje już bowiem system, który wcześniej pozwalał zaolziańskim uczniom i nauczycielom na regularne, edukacyjne pobyty nad Wisłą. – W tej materii dużo się jednak dzieje i istnieje spora szansa na powrót tych projektów. Dobrze byłoby jednak, gdyby nasze szkoły nawiązały współpracę ze szkołami w Polsce. Nasze gimnazjum, jak wiadomo, należy do rodziny szkół Juliusza Słowackiego. Mamy dobre kontakty m.in. z IX Liceum Ogólnokształcącym we Wrocławiu, a uczniowie tej szkoły uczą się m.in.

Fot. NORBERT DABKOWSKI

Wtorkowa konferencja prasowa odbyła się w siedzibie Kongresu Polaków w Czeskim Cieszynie.

języka czeskiego. Widzimy więc spory potencjał współpracy. Nasza młodzież mogłaby więc na przykład wyjeżdżać do Wrocławia, natomiast my, w ramach wymiany, moglibyśmy przyjąć wrocławian w Republice Czeskiej i zaproponować im pomoc w nauce czeskiego – mówił Bizoń.

O tym, że edukacyjne wyjazdy uczniów i nauczycieli nad Wisłę będą w najbliższej przyszłości ponownie wspierane przez polskie państwo przekonywał również Józef Szymeczek, który przedstawił inne efekty październikowej wizyty prezesów KP w Warszawie. Mariusz Wałach, Józef Szymeczek i Tomasz Pustówka odwiedzili wówczas Senat RP, gościli w Kancelarii Prezydenta, Ministerstwie Spraw Zagranicznych oraz Zarządzie Krajowym „Wspólnoty Polskiej”. W trakcie rozmów Zaolziacy ustalili m.in., że w kilku dużych polskich miastach odbędzie się promocja nowej książki prof. Daniela Kadłubca. – Na rynku pojawi się ona 7 grudnia. To obszerne, 700-stronicowe kompendium wiedzy o Zaolziu – mówił Szymeczek, który zdradził, że w przyszłym roku Kongres Polaków w RC zostanie także zaproszony do organizacji dużej konferencji naukowej. – „Wspólnota Polska” pomoże nam ponadto zainstalować w Gdyni pamiątkową tablicę poświęconą Józefowi Kiedronowi – Zaolziakowi w rządzie Władysława Grabskiego, współtwórcy

portu w Gdyni – przypomniał wiceprezes KP.

Polak z Zaolzia nie będzie za to członkiem Polonijnej Rady Konsultacyjnej działającej przy marszałku Senatu RP, o co mocno zabiegali reprezentanci KP. – To była bardzo trudna sprawa i wczoraj otrzymaliśmy odpowiedź, że decyzja marszałka jest negatywna. Nie zrażamy się jednak i nadal będziemy działać, bo mamy plan B – żartował Wałach.

W ostatniej części konferencji Zygmunt Rakowski, pełnomocnik Kongresu Polaków ds. wdrażania „Wizji 2035” przybliżył pierwsze wymierne efekty przyjęcia strategii rozwoju polskości na Zaolziu. – Od momentu, kiedy na Zgromadzeniu Ogólnym Kongresu Polaków ten materiał został przyjęty jako dokument programowy, upłynęło zaledwie siedem miesięcy. To stosunkowo niedługo, mimo to obserwujemy, że „Wizja 2035” ma odbicie w naszym społeczeństwie. Niektóre przedsięwzięcia podejmowane przez stowarzyszenia czy koła PZKO świadczą też, że została ona dobrze zrozumiana, a sprawy idą w dobrą stronę – przekonywał Rakowski.

Do szczególnie wartościowych wydarzeń zaliczył on imprezy związane z językiem polskim organizowane w kole PZKO w Bystrzycy, a także wakacyjne obozy językowe prowadzone pod auspicjami Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej w Republice Czeskiej. – Świetne są pomysły rodzące się w

gimnazjum i wiele innych imprez, których nie sposób tutaj wymienić. Na przykład ostatnio, w ramach promocji polskiej kultury, bardzo fajny był koncert Andrzeja Rosiewiczza w Karwinie na jubileuszu chóru „Kalina”. Ale to tylko niektóre przykłady działań podejmowanych na rzecz rozwoju polskości – mówił.

Zygmunt Rakowski poinformował dziennikarzy, że został utworzony Fundusz Rozwoju Zaolzia, który ma finansowo wspierać inicjatywy podejmowane na rzecz utrzymania polskości i promocji Zaolzia. – Istnieje już odpowiednie konto bankowe, został opracowany regulamin tego funduszu oraz regulamin uczestnictwa w konkursie grantowym. Miłe jest, że zaledwie w kilka dni po założeniu konta wpłynęły na niego pierwsze pieniądze od prywatnych darczyńców. Myślę też, że mogą zdradzić, iż swym nazwiskiem wspiera nas między innymi Ewa Farna – mówił Rakowski, który dodał, że trwa ponadto budowa strony internetowej www.zaolzie.

WITOLD KOŹDOŃ
Ciąg dalszy na str. 2

Więcej zdjęć i krótki materiał filmowy na naszej stronie www.glosludu.cz. Wystarczy zeskanować kod QR smartfonem lub tabletem.

ZDARZYŁO SIĘ

KOŚCIÓŁ O SWOICH FINANSACH

Przedstawiciele czeskiego Episkopatu poinformowali w środę dziennikarzy o szczegółach gospodarowania Kościoła katolickiego w naszym kraju.

Kościół katolicki w RC otrzymał w ub. roku od państwa ok. 1,3 mld koron w ramach restytucji oraz 982 mln koron na bieżącą działalność (kwota ta odpowiada mniej więcej sumie wydatków na płace pracowników). 1,2 mld Kościół przeznaczył na inwestycje, które mają przynieść w przyszłości zyski i zapewnić samodzielne funkcjonowanie Kościoła do 2030 roku, kiedy kwoty wypłacane przez państwo na bieżącą działalność, od bieżącego roku corocznie obniżane, spadną do zera. Kolejny miliard Kościół wydał na oświatę, projekty socjalne i w służbie zdrowia oraz na utrzymanie zabytków sakralnych. Kościół inwestuje fundusze przede wszystkim w rolnictwo i leśnictwo, w nieruchomości, trzecią część tworzą inwestycje finansowe, czwartą projekty biznesowe poszczególnych diecezji. Trzon inwestycji finansowych Kościoła stanowi tak zwany Fundusz Katolicki, którym zarządza bank ČSOB. – Rolnictwo i leśnictwo stanowią tradycyjną katolicką działalność gospodarczą – powiedział arcybiskup ołomuński Jan Graubner, wiceprzewodniczący Czeskiej Konferencji Episkopatu. Dodał, że Kościół stara się poprzez swoją działalność gospodarczą wpływać na rozwój regionów i oferować nowe miejsca pracy.

Diecezje katolickie na terenie RC zatrudniają w sumie 3,1 tys. osób, z tego 1,7 tys. stanowią duchowni. Ich średnie miesięczne wynagrodzenie wynosi niewiele ponad 18 tys. koron. (dc)

Zareklamuj się w
»GŁOSIE LUDU«
BEATA SCHÖNVALD
doradca ds. reklamy
Tel. 775 700 896

POGODA

czwartek

piątek

dzień: 9 do 12 °C
noc: 9 do 8 °C
wiatr: 0-3 m/s

dzień: 7 do 8 °C
noc: 8 do 7 °C
wiatr: 1-4 m/s

16137

9 771212 422041

KRÓTKO

DIABETOLOG
POSZUKIWANY

BOGUMIN (sch) – W Miejskim Szpitalu w Boguminie od początku grudnia zabraknie diabetologa. Powodem jest rozwiązanie umowy ze szpitalem dotychczasowej lekarki. Według zapewnień dyrektora szpitala, Kamila Mašíka, chorzy na cukrzycę nie muszą się obawiać, że zostaną bez specjalistycznej opieki. Zanim kierownictwo szpitala znajdzie nowego diabetologa, pacjenci będą mogli korzystać z usług gabinetów diabetologicznych w Nowym Boguminie, Orłowej-Lutyni i Karwinie-Granicach.

* * *

DWIE KÓZKI

KARWINA (sch) – Kącik zoologiczny w Parku Bożeny Němcovej we Frysztacie ma nowych lokatorów. Są nimi dwie młode kozy kameruńskie, które zostały przywiezione do Karwiny z zoo w Ostrawie. Kozy kameruńskie nie mają specjalnych wymagań i zakłada się, że w bezproblemowy sposób będą współistnieć z pozostałymi mieszkańcami kącika, którymi są daniela i jelenie. W przyszłym roku kącik planuje nabycie kolejnych dwu kóz kameruńskich, a potem również przyprowadzenie na świat młodych.

* * *

PIENIĄDZE
NA KULTURĘ

KARWINA (sch) – Miasto ogłosiło w tych dniach program dotacyjny wspierania działalności kulturalnej na 2017 rok. Z puli pieniędzy w wys. 1,5 mln koron mogą korzystać przede wszystkim organizacje pozarządowe, jak np. stowarzyszenia obywatelskie, fundacje, ugrupowania religijne oraz osoby fizyczne prowadzące działalność kulturalną na terenie Karwiny. Wnioski o miejski grant na kulturę należy składać w terminie od 21 grudnia do 9 stycznia przyszłego roku.

To były pracowite miesiące

Dokończenie ze str. 1

– Pracujemy też nad broszurą oraz plakatem promującym dwujęzyczność oraz wdrażamy już jeden mały projekt. To naklejka „mówimy również po polsku i po naszymu”, rzecz na pozór drobna, ale moim zdaniem ważna i bardzo potrzebna. Jej umieszczenie w widocznym miejscu proponujemy właścicielom firm, sklepów czy punktów usługowych. Nasi wolontariusze czasami muszą przekonywać, czasami nie muszą, a czasami spotykają się z odmową. Pierwsze naklejki udało się już jednak rozdysponować i widać je między

Katedra otwarta dla szkół

Pomysł otwarcia ostrawskiej katedry Boskiego Zbawiciela dla turystów przyniósł efekty. W ciągu minionych dwunastu miesięcy, kiedy najważniejsza świątynia diecezji ostrawsko-opawskiej została udostępniona również dla turystów, przyszło ją zwiedzić ponad 50 tys. osób.

Zanim katedra stała się wyszukiwanym celem turystycznym, przeszła poważny remont, który miał na celu nie tylko wyremontowanie tego, co wymagało wyremontowania, ale także stworzenie odpowiedniego zaplecza dla turystów. To się udało i katedra w nowej szacie i z nowymi możliwościami została otwarta dokładnie rok temu. – Do dyspozycji zwiedzających jest pracownik recepcji, który oferuje przewodniki drukowane oraz przewodniki audio z informacjami o historii i wyposażeniu wnętrza kościoła – informuje rzeczniczka diecezji ostrawsko-opawskiej, Pavel

Siuda. Przewodniki dostępne są również w języku polskim.

W zwiększeniu zainteresowania katedrą ma pomóc również projekt „Katedra dla klas szkolnych”, który jest realizowany przez działające przy biskupstwie Centrum Katechetyczno-Pedagogiczne. Projekt adresowany jest do uczniów szkół podstawowych i średnich i nawiązuje do ramowego programu kształcenia. – Program jest uszyty na miarę dzieci w różnym wieku, dla każdej grupy wiekowej przygotowane są również drukowane materiały edukacyjne – wyjaśnia menedżerka projektu, Petra Košáková. – Klasie, która zgłosi zainteresowanie, proponujemy konkretny termin – zapewnia, zaznaczając jednak, że dwa tygodnie przed Świętami Bożego Narodzenia są już kompletnie pozajmowane.

Fot. BEATA SCHÖNWALD

Katedra stała się wyszukiwanym celem turystycznym.

Tania
taksówka

Mieszkańcy Wędryni doczekają się w przyszłym roku nowej usługi. Będzie nią popularna w wielu miastach i większych gminach taksówka dla seniorów. Projekt ruszy 1 stycznia.

– Osoby w wieku od 65 lat będą mogły korzystać z taksówki dla seniorów w drodze do miejscowej przychodni lekarskiej oraz ośmiu trzynieckich szpitali, ale też wybierając się w ważnych sprawach na pocztę lub do Urzędu Gminnego w Wędryni czy też Urzędu Miejskiego w Trzyncu – wyjaśnia wójt wioski, Bogusław Raszka.

Usługę transportową dla seniorów będzie świadczyć miejscowy taksówkarz, którego oferta zwyciężyła w przetargu publicznym. Koszty poszczególnych przejazdów będzie pokrywać z połowy wędryńska gmina. (sch)

Premiera »Pani z morza«

Scena Polska Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie szykuje właśnie kolejną premierę. W najbliższą sobotę o godz. 17.30 wystawi spektakl „Pani z morza” Henrika Ibsena w reżyserii Pavla Ondrucha.

– Sztuki Ibsena bardzo rzadko pojawiają się na teatralnych deskach tak w Czechach, jak i w Polsce, a „Pani z morza” to dodatkowo jedno z mniej znanych jego późnych dzieł – mówi Joanna Wania, kierownik literacka Sceny Polskiej.

Henrik Ibsen czynił często bohaterkami swych utworów kobiety, kreśląc głębokie portrety psychologiczne swoich postaci. Zbiorowym bohaterem „Pani z morza” jest jednak patriarchalna rodzina, a szerzej społeczność niewielkiego, ale targanego namiętnościami miasteczka w północnej Norwegii. – Zakończenie sztuki jest odmienne od innych utworów Ibsena, ciekawostką pozostaje natomiast fakt, że początkowo mocno ono bulwersowało – stwierdza Wania, która tłumaczy również, że głównym obiektem zainteresowania Ibsena był człowiek i jego bolączki, a także próby szukania własnego „ja” i miejsca we współczesnym świecie. – Dlatego mimo upływu czasu i zmieniających się realiów sztuki norweskiego dramaturga nie straciły na aktualności – przekonuje. (wik)

Napastnik w areszcie

Policja zatrzymała sprawcę napadu rabunkowego w Boguminie. Jest nim 26-letni mężczyzna, obywatel Polski. Komisarz policji wszczął śledztwo i postawił mu zarzuty.

– Policja zarzuca mężczyźnie, że 3 listopada w godzinach popołudniowych wszedł do sklepu jubilerskiego w Boguminie przy ul. Studenckiej i zaatakował pracującą tam ekspedientkę. Najpierw spryskał ją po twarzy sprayem pieprzowym, następnie przeskoczył przez ladę,

chwycił kobietę za włosy i zaczął nią trząść. Nim uciekł ze sklepu, ukradł wystawioną biżuterię wartości ok. 150 tys. koron. Kobięcie udzielono pomocy w miejscowym szpitalu – opisała brutalny atak rzeczniczka karwińskiej policji, Zlataše Viačková.

Sąd zdecydował o umieszczeniu mężczyzny w areszcie śledczym. Policja nie ujawniła, w jaki sposób udało jej się dotrzeć do sprawcy napadu. (dc)

Pijany za kółkiem

Policja podczas rutynowej kontroli drogowej zatrzymała w niedzielę wieczorem w Bystrzycy 38-letniego kierowcę samochodu osobowego, który – jak się okazało po badaniu alkomatem – kierował pojazdem z 2,29 promilami alkoholu w wydychanym powietrzu.

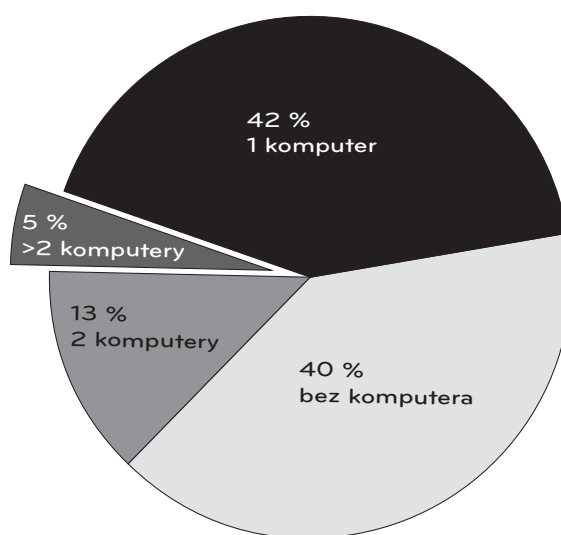
Z relacji policji wynika, że mężczyzna był w stanie całkowitej niezdolności do kierowania pojazdem. (dc)

Matura z matematyki

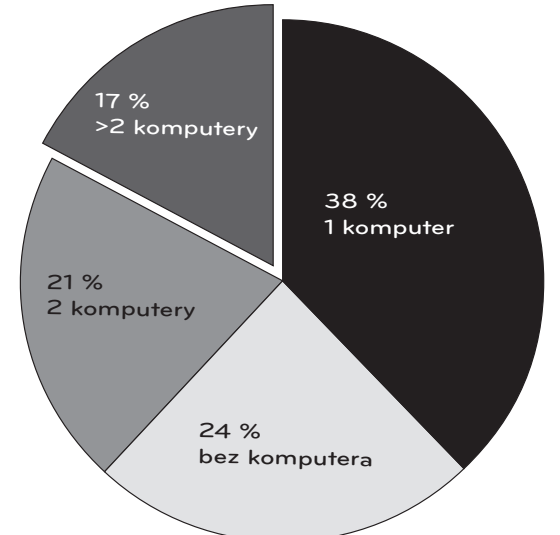
Ministerstwo Szkolnictwa RC opublikowało we wtorek szczegóły dotyczące obowiązkowego egzaminu maturalnego z matematyki. W roku szkolnym 2020/2021 będzie on dotyczył tylko uczniów gimnazjów i liceów. Minister Kateřina Valachová przedstawi rządowi dwa warianty dotyczące średnich szkół zawodowych. W zależności od tego, który zostanie zaakceptowany, matura z matematyki będzie w tych szkołach obowiązkowa począwszy od 2022 lub 2023 roku. Nie będzie ona dotyczyła szkół o kierunkach artystycznych, zdrowotnych i socjalnych.

Minister wyjaśniła, że powodem odroczenia obowiązkowej matury jest wprowadzenie nowego systemu finansowania szkolnictwa regionalnego, który umożliwi m.in. dzielenie klas na lekcje matematyki i tym samym lepsze przygotowanie uczniów do egzaminu. (dc)

DANE TYGODNIA

Komputery
w gospodarstwach domowych (RC)

Rok 2010

Rok 2016

Źródło: Czeski Urząd Statystyczny

Opr. (dc)

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!

www.glosludu.cz

Aktualizowany serwis o Polakach na Zaolziu

Czekamy na Państwa

Szanowni Czytelnicy. W czwartek i piątek sekretariat redakcji będzie czynny od godz. 8.30 do 15.30. Z kolei dziennikarka dyżurna, Beata Schönwald, będzie czekała na Państwa w redakcji w czwartek w godz. 9.30-12.00, tel. 558 731 766, 775 700 896, e-mail: beata.schonwald@glosludu.cz.

Kryzys literacki na Zaolziu?

Tegoroczny Konkurs Literacki Miesięcznika „Zwrot” zakończył się zaskakująco: żadną z nagród nie zdobyli uczestnicy z Zaolzia. Konkurencja z Polski i innych krajów (utwory napłynęły także ze Słowacji i Niemiec) okazała się zbyt mocna.

Finał konkursu odbył się we wtorek wieczorem w Domu Zarządu Głównego PZKO przy ul. Bożka w Czeskim Cieszynie. Połączony był z koncertem młodej utalentowanej wokalistki Magdaleny Wani, uczennicy Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie, oraz jej zespołu.

Na konkurs literacki wpłynęły prace 22 autorów. Utwory oceniało jury, w którym zasiadło dwoje literatów – Renata Putzlacher i Jacek Sikora – oraz redaktor naczelna „Zwrotu”, Halina Szczotka. – Obrady były burzliwe, ale w końcu jednomyślnie przyznaliśmy nagrody – śmiała się szefowa miesięcznika. W kategorii prozy 1. miejsce zdobył Grzegorz Chwieduk za opowiadanie „Nie czytam nudnych książek”, 2. miejsce Lechosław Cierniak za zbiór opowiadań „O...”. Jury przyznało ponadto wyróżnienia Annie Kokot oraz Krystynie Blamek-Hyrkiel. W kategorii poezji nie udzielono pierwszego miejsca, natomiast drugie zdobyli ex aequo Lechosław Cierniak („Jesienny tryptyk”) oraz Krzysztof Martwicki („Gdzieś w nas stroją namiot cyrkowcy”), trzecie – Andrzej Strokosz („W dro-

Magdalena Wania z zespołem została nagrodzona gromkimi brawami.

dze do Oświęcimia”). Wyróżnienie przyznano Magdalenie Dryl. Niestety, większość laureatów dzieliła od Czeskiego Cieszyna duże odległości, co spowodowało, że osobiście przyjechała odebrać nagrodę jedynie

Magdalena Dryl z Katowic. Emerytowana nauczycielka przedszkola przyznała, że wcześniej pisała przede wszystkim dla dzieci, teraz zajmuje się także „dorosłą” twórczością. – Jestem z urodzenia cieszynianką,

w Cieszynie skończyłam studia pedagogiczne, tym bardziej wyróżnienie w takim miejscu jest dla mnie ważne. To dla mnie potwierdzenie, że to, co robię, ma sens, że nie piszę tylko sama dla siebie – podkreśliła

Dryl. Dodała, że dowiedziała się o konkursie, kiedy „bląkała się po Internecie”.

Nagrodzone utwory zaprezentowała aktorka Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego, Anna Paprzyca oraz jej kierownik artystyczny, Bogdan Kokotek. Uczestnicy imprezy zgodzili się, że poziom nagrodzonych prac był naprawdę wysoki. Organizatorzy żalowali jednak, że na konkurs napłynęło mało prac z Zaolzia i że żadna z nich nie zasłużyła na nagrodę. – To świadczy o tym, że na Zaolziu nie ma dziś prawdziwego środowiska literackiego, a przede wszystkim młodego narybku. Młodzi, którzy piszą, często wolą język czeski, polskiego nie opanowali na tyle, by napisać w tym języku naprawdę dobry utwór, który mógłby konkurować z innymi – Halina Szczotka krytycznie oceniła sytuację.

W poprzednim konkursie literackim „Zwrotu”, zorganizowanym w ub. roku, było dwóch laureatów z Zaolzia, po jednym przedstawicielu starszego i młodego pokolenia – Stanisław Gawlik zajął II miejsce w kategorii prozy, Marta Różańska została wyróżniona w kategorii poezji. (dc)

Gwarowy maraton rozstrzygnięty

Dwa dni trwały w Domu Narodowym w Cieszynie przesłuchania uczestników XIII edycji Konkursu gwar „Po cieszynsku po obu stronach Olzy”. Wśród jury pod przewodnictwem prof. Jadwigi Wronicz, emerytowanej profesor Instytutu Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk, ogłosiło wyniki. Wśród laureatów, którzy zaprezentują się na finałowej gali 13 grudnia, znaleźli się jak zwykle uczniowie z Zaolzia.

W kategorii 3-6 lat pierwsze miejsce zajęła Anita Tomanek z PSP w Ropicach. W kat. 7-10 lat drugie miejsce ex aequo zdobyli Ema Tomanek ze szkoły w Bukowcu oraz Elżbieta Bień z podstawówki w Czeskim Cieszynie. Miejsce trzecie przypadło także ex aequo Beacie Szkanterze ze szkoły w Bukowcu oraz Teresie Jopek ze szkoły w Łomnej Dolnej. Wyróżnienia otrzymali ponadto Ester Pyszko z podstawówki w Bukowcu

oraz Karol Kaczmarski z polskiej szkoły w Czeskim Cieszynie.

W kat. 11-15 lat zwyciężyły ex aequo Marta Szarzec z Wisły i Agnieszka Szotkowska ze Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie. II miejsce ex aequo jury przyznało Natalii Sikorze ze szkoły w Jabłonkowie i Pawłowi Kukuczce ze szkoły w Istebnej-Zaolziu. Trzecie nagrody otrzymali zaś Karolina Dynek z Zespołu Szkół w Kaczycach, Anna Maria Filipkova ze Szkoły Podstawowej im. Wisławy Szymborskiej w Wędrynie i Adriana Szolona ze szkoły w Jabłonkowie. Wyróżnieniami uhonorowano także m.in. Franciszka Wojnarę z Polskiej szkoły Podstawowej w Karwinie i Magdalenę Wierzgoń z podstawówki w Czeskim Cieszynie.

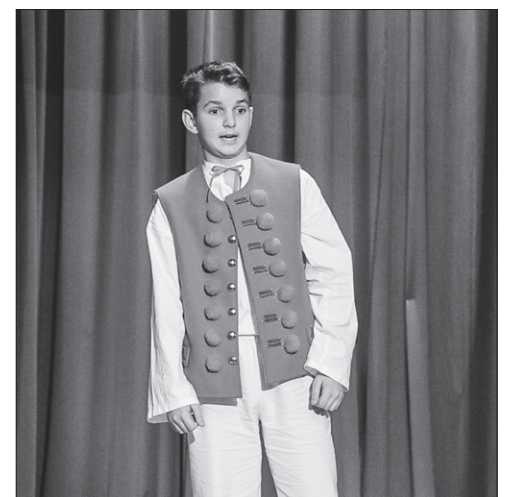
W kat. „grupy” trzecie miejsce zajęły ex aequo „Dziecka z Łomnej” (Karolina Kawulok, Szymon Nogły, Franciszek Jopek,

Dawid Gruszka, Szymon Cieślak, Daniel Sikora, Michał Czudek, Teresa Jopek, Magdalena Sikora) oraz „Dziecka z Bukowca” (Max Tomanek, Dawid Gazur, Dominik Gazur, Ester Pyszko, Dorota Zoń, Beata Szkantera, Teresa Czepczor, Ema Tomanek). Dodatkowo, wyróżnienia za dobre przygotowanie dla szkół otrzymały m.in. Szkoła Podstawowa w Bukowcu oraz Szkoła Podstawowa z Polskim Językiem Nauczania im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie. (wik)

Więcej zdjęć i krótki materiał filmowy na naszej stronie www.glosludu.cz. Wystarczy zeskanować kod QR smartfonem lub tabletem.

Zdjęcia: WITOLD KOZDON

Ten język jest mi najbliższy

W ciągu ostatnich dwóch tygodni nie było chyba konkursu, w którym Alexandra Hladík, uczennica klasy 9. Szkoły Podstawowej im. Wistawy Szymborskiej w Wędrynie, nie znalazłaby się w gronie laureatów. W Sienkiewiczowskim Konkursie Literackim zdobyła pierwszą nagrodę, w eliminacjach centralnych dla Zaozla konkursu recytatorskiego „Kresy” zajęła drugie miejsce, drugi najlepszy wynik uzyskała również w konkursach Mistrz Ortografii i recytacji angielskiej „Follow the Poem”. Wczoraj natomiast wzięła udział w Finale Ogólnopolskiego Konkursu Krasomówczego im. Wojciecha Korfatego w Katowicach.

Sukcesy, które odnosisz w konkursach, dotyczą głównie języka polskiego. Czy to twój ulubiony przedmiot?

W szkole nie, ale moja mamusia, która pochodzi z północy Polski, rozmawia ze mną tylko po polsku i dlatego ten język jest mi najbliższy. Nie mam ulubionego przedmiotu. Wszystko lubię tak samo, choć najbardziej chyba jednak języki – angielski, czeski, polski, no i teraz też niemiecki.

Twoje nazwisko wskazuje również na obecność czeskich korzeni...

Tato jest Czechem, ale nauczył się mówić po polsku, w domu rozmawiamy więc tylko po polsku.

Kiedy mowa o języku polskim i twoich sukcesach na tym polu, co lubisz najbardziej – ortografię, wypracowania pisemne czy recytację?

Stanowczo recytację. Do konkursu recytatorskiego nie muszę się specjalnie przygotowywać, bo robię to na wycucie i tak trochę dla zabawy. W rezultacie za każdym razem ten mój wiersz wychodzi trochę inaczej, ale jest to dla mnie zawsze bardzo fajne przeżycie, przy którym nie muszę się stresować.

W Sienkiewiczowskim Konkursie Literackim pisałaś własne zakończenie „Latarnika”. Jak zakończył się ten twój „Latarnik”?

Rozpoczęłam od momentu, kiedy Skawiński otrzymał tomik „Pana Tadeusza”. Wymyśliłam, że to przez niego spaliła się latarnia i w obawie przed więzieniem ukrył się tak, by pomyślano, że zginął w pożarze. Potem zaś postanowił uciec do Polski. Po dwu latach dotarł wreszcie do Krakowa i szedł oddać hołd Mickiewiczowi. Tam spotkał Sienkiewicza, który poprosił go, żeby opowiedział mu swoją historię i później opisał ją w nowelce „Latarnik”.

Dla Alexandry Hladík recytacja to fajna zabawa.

Ty wymyśliłaś szczęśliwe zakończenie. Czy lubisz, kiedy książki dobrze się kończą?

Bardzo nie lubię książek, które mają niejasne zakończenie. Natomiast jeżeli wiadomo, jak dana historia się zakończyła, wtedy nie robi mi już specjalnie różnicy, czy jest to szczęśliwe zakończenie, czy nie. Choć prawdę powiedziawszy, chyba jednak wolę dobre końce...

Jutro (wywiad został przeprowadzony we wtorek – przyp. red.) wyjeżdżasz na

finał konkursu krasomówczego do Katowic. Temat był dość trudny – „Lux ex Roma”, czyli „Światło z Rzymu”. Jak sobie z nim poradziłaś?

Wysłałam z własnego podejścia do chrześcijaństwa i Kościoła i próbowałam zastanowić się nad tym, czy wiara i Kościół znaczą to samo. Mówiłam, że wiara jest potrzebna dla ludzi, ale że często zdarzało się w historii, że Kościół przekazywał ją w zły sposób, że władcy i papież zmuszali ludzi do wiary, szukając w tym własnej korzyści, a nie dobra swoich podwładnych.

W jaki sposób przygotowywałaś się do tego konkursu?

Najpierw w ogóle nie wiedziałam, jak się do tego zabrać. Jednak bardzo pomogła mi wizyta Barbary Kubiczek z Centrum Pedagogicznego w Czeskim Cieszynie, która nie tylko powiedziała nam o konkursie, ale dała nam też kilka pożytecznych wskazówek, jak napisać dobry tekst. Potem już mi szło gładko.

W konkursie krasomówczym nie wystarczy jednak sam tekst. Ważny jest też sposób, w jaki zostanie przekazany publiczności. Czy można to porównać z recytacją?

Myszę, że niezupełnie. Na konkursie krasomówczym prezentuję własne poglądy i muszę je przekazać w sposób autentyczny i wiarygodny. Natomiast kiedy recytuję wiersz, to kieruję się głównie tym, by brzmiał on ładnie dla ucha. Wiersz muszę powiedzieć więc tak, żeby ludzie zrozumieli, o co w nim chodzi, nie muszę ich jednak przekonywać o tym, że jego autor ma rację. Druga różnica to ta, że wiersz jest krótszy od 5-minutowej przemowy. Na konkursie krasomówczym można co prawda zerkać na kartkę, ale ja nie chciałam tego robić. Dlatego całego tekstu nauczyłam się na pamięć.

Czy zdarza ci się też pisać dla własnej przyjemności, nie tylko pod presją zbliżającego się konkursu?

Zabierałam się kilka razy do pisania powieści, ale jak na razie nic z tego nie wyszło. Miałam zbyt wiele pomysłów, których nie nadązałam realizować, no i brakowało mi też wytrwałości. Czasem, dla zabawy, piszę też śmieszne rymowane wierszyki oraz opowiadania do naszej szkolnej gazetki.

Rozmawiała:
BEATA SCHÖNWALD

Pudło po butach, czyli dzieci dzieciom

Doświadczenia zawodowe i rodzinne skłoniły Irenę Machů do włączenia się w akcję charytatywną „Pudło po butach”, której celem jest zaangażowanie dzieci w przygotowanie prezentów gwiazdkowych dla ich rówieśników, którym nie poszczęściło się w życiu. Prezenty można przynieść do punktu zbiorczego w siedzibie firmy Inigraf w Czeskim Cieszynie przy ul. Ostrawskiej (naprzeciwko Centrum Pedagogicznego). Matka nastolatki uczęszczającej do czesko-cieszyńskiej polskiej podstawówki jest przekonana, że dzieci same najlepiej wiedzą, jaki podarunek sprawi radość ich rówieśnikom.

Przed świętami i nie tylko odbywają się różne akcje charytatywne. Każdy, kto chce pomagać, może wybrać to, co najbardziej mu odpowiada. Dlaczego pani wybór padł właśnie na inicjatywę „Krabice od bot aneb Děti darují dětem k vánocům” („Pudło po butach, czyli Dzieci obdarowują dzieci na gwiazdkę”)?

W mojej firmie, która zajmuje się umeblowaniem i wyposażaniem szkół i przedszkoli, a także w rodzinie, mamy doświadczenia z pracą z dziećmi. Mam świadomość tego, że ciągle są wśród nas dzieci, które żyją w nieodpowiednich warunkach. One nie wybrały rodziny, w której się urodziły i same nie są w stanie zmienić swej sytuacji. Warto im pomóc przynajmniej w ten sposób, że sprawimy im radość. To jest jeden aspekt. Drugim jest nasze doświadczenie – rodziców dziecka, które zawsze żyło w dostatku, nigdy nie słyszało, że nie mamy pieniędzy na podstawowe rzeczy. Chcemy, by

do naszego dziecka, do dzieci naszych znajomych i innych rodzin, które żyją dostatnio, dotarła wiadomość, że są także rodziny, które mają bardziej pod górkę. Celem tej akcji jest więc także zaangażowanie dzieci, by pomagały skompletować podarunki dla swoich rówieśników z biednych rodzin, może przeznaczyły na ten cel coś ze swoich oszczędności, podarowały jakąś swoją zabawkę.

To znaczy, że prezenty niekoniecznie muszą być nowe?

Mogą być także używane, ale w bardzo dobrym stanie, niezniszczone, powinny to być rzeczy, o których darczyńca jest przekonany, że faktycznie mogą komuś sprawić radość. To może być chociażby modna markowa koszulka, która dla naszego dziecka jest już za mała, ciekawa książka, która już została przeczytana.

Granica pomiędzy tym, co jest wartościowe, choć starsze, a rzeczami starymi i niepotrzebnymi, jest bardzo cienka...

Tak, przyznam, że mamy trochę obawy, by w paczkach znalazły się naprawdę tylko wartościowe rzeczy. Podarunki trafiają do nas zapakowane i my nie rozpakowujemy ich, musimy więc zaufać darczyńcom. Po raz pierwszy włączamy się w tę inicjatywę, będzie to więc także dla nas nowe doświadczenie. Uważam, że najlepiej przygotować paczkę dla dziecka, które jest mniej więcej w tym samym wieku jak moje dziecko. Jeżeli mam na przykład w domu 5-latkę, to wiem, co sprawi takiemu dziecku radość, natomiast niekoniecznie orientuję się w gustach nastolatków...

Pudło powinno być pełne?

Tak, możemy do niego włożyć kredki, bloki do rysowania, zabawki, modne ciuchy, słodycze. Można też przynieść pojedyncze rzeczy, a my zapakujemy podarunki i ewentualnie coś dodamy, by pudła były pełne. Nie należy natomiast dawać drogich, luksusowych rzeczy, takich jak na przykład telefon komórkowy. Paczki trafiają często do rodzin wielodzietnych i mogłoby się zdarzyć, że jedno dziecko otrzyma o wiele droższy prezent niż jego rodzeństwo. To budziłoby zazdrość.

W jaki sposób będą dystrybuowane prezenty, które zostaną dostarczone do waszego punktu zbiorczego?

Przede wszystkim chciałabym podkreślić, że choć organizatorem zbiórki jest Diakonia Czeskobraterskiego Kościoła Ewangelickiego w Pradze, to prezenty u nas zebrane trafiają do dzieci w naszym regionie – w Czeskim Cieszynie i okolicy. Część będziemy dystrybuowali za pośrednictwem pewnego ośrodka dla dzieci, pozostałe trafiają wprost do konkretnych rodzin. Nie chcemy zdradzać szczegółów, by nie popsuć radości dzieciom, którym prezenty zostaną przekazane. Zależy nam, by to były podarunki „od Jezuska”. Ostatnio spotkaliśmy się na portalu społecznościowym z negatywnymi wpisami pod adresem naszej zbiórki – padły zarzuty, że prezenty dostaną „tylko Cyganie, którzy tylko rozrabiają i nie zasługują na to”. Postanowiłam wobec tego zwrócić się do wszystkich, którzy znają jakąś rodzinę, która, ich zdaniem, powinna zostać obdarowana,

Irena Machů ma już pierwsze podarunki dla dzieci z biednych rodzin.

by napisali do nas na adres mailowy insgraf@insgraf.cz, podając informacje o rodzinie oraz uzasadnienie, dlaczego powinna zostać obdarowana. Prosimy także podać wiek i płeć dzieci, byśmy mogli przygotować odpowiednie paczki.

Zainteresowała pani tą inicjatywą szkoły w regionie?

Tak, wysłaliśmy ulotki do szkół w Czeskim Cieszynie i sąsiednich miejscowościach, będzie nam bardzo miło, jeżeli włączą się do tej akcji nasze polskie szkoły. Podarunki można przynieść do 15 grudnia w godz. 8.00-15.30. Do każdego pudła należy doczepić informację, czy podarunek przeznaczony jest dla chłopca, czy dla dziewczynki, oraz w jakim wieku.

DANUTA CHLUP

Dziecko dwujęzyczne – problem czy skarb?

W dniach 6–7 listopada odbyła się w Rzymie już trzecia Międzynarodowa Konferencja „Dziecko dwujęzyczne – problem czy skarb?” z udziałem nauczycieli polonijnych z Włoch, Niemiec, Irlandii, Belgii, Holandii i USA.

Uczestników konferencji oraz wykładowców powitał Tomasz Orłowski, ambasador RP w Rzymie, wskazując w swoim wystąpieniu, że mówiąc o dwujęzyczności mamy na myśli wychowanie dzieci i młodzieży urodzonych poza Polską w szacunku i miłości do kraju przodków – do Polski oraz do ich drugiej Ojczyzny. Ambasador podkreślił rolę, jaką w wychowaniu dzieci polskich poza granicami musi odgrywać szkoła wspierająca często wielokulturowe rodziny.

Nauczyciele polonijni zarówno ze szkół polonijnych, jak i z sieci szkół orpegowskich z wielkim zainteresowaniem wysłuchali wykładów psychologa, prof. Haliny Grzymala-Moszczyńskiej, językoznawcy dr hab. Anny Seretny, psychologa dr Zofii Wodnieckiej z Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz językoznawcy dr Anny Martowicz z Uniwersytetu w Edynburgu.

W trakcie konferencji nauczyciele mieli możliwość zapoznania się z informacjami na temat dwóch projektów realizowanych ze środków Ministerstwa Spraw Zagra-

nicznych, dotyczących wspierania dwujęzyczności. Informacje na temat projektu „Wszystko o dwujęzyczności” przedstawił red. Karol Chlipalski, a dr Anna Martowicz zaprezentowała projekt stowarzyszenia APPLA „Podaruj dziecku swój język ojczysty”. Obydwa projekty są realizowane dzięki wsparciu MSZ.

W trakcie konferencji poruszone były zarówno tematy dotyczące tożsamości osób wielokulturowych, nietatych powrotów dzieci polskiego pochodzenia do Polski, jak i tematy związane z metodyką uczenia języka polskiego jako języka odziedziczonego, adaptacji tekstów kultury do poziomów znajomości języka, jak i sposobów na pokonywanie „kryzysu słownikowego” na poziomie B2. Niezwykle interesujące były również zagadnienia związane z najnowszymi badaniami psychologicznymi dotyczącymi osób dwujęzycznych.

**Ośrodek
Doskonalenia Nauczycieli
Stowarzyszenia
„Wspólnota Polska”**

Hasło konferencji jest aktualne wszędzie tam, gdzie mieszkają Polacy poza swoją Ojczyzną.

Lepsze warunki do nauki

Dzięki środkom samorządu rejonu wileńskiego i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w 2016 roku znacznych zmian doczekały się Gimnazjum im. św. Stanisława Kostki w Podbrzeziu i Gimnazjum w Mickunach. Społeczność Gimnazjum w Mickunach cieszy się z odnowionego gmachu szkolnego i uporządkowanego wokół terenu. W toku prac renowacyjnych budynek ocieplono, wykonano remont pomieszczeń, odnowiono system grzewczy i zmodernizowano kotłownię, ponadto odnowiono instalacje elektrotechniczne i sanitarne. Piękniej jest również wokół budynku gimnazjalnego: uporządkowano otoczenie i zielenie, odnowiono nawierzchnię podwórka. Wartość wszystkich prac wyniosła ponad 175 tys. euro.

Renowacji doczekał się także gmach Gimnazjum im. św. Stanisława Kostki w Podbrzeziu. Przepro-

Odnowione gimnazjum w Mickunach.

wadzano remont gabinetów i innych pomieszczeń szkolnych, odnowiono system grzewczy oraz węży elektryczne i sanitarne. Nie do poznania zmieniło się główne wejście do szkoły – wykonano jego termomodernizację. Łączna wartość prac wyniosła ponad 176 tys. euro.

W odnowionych budynkach jest teraz cieplej, zmniejszyło się zużycie energii, i co najważniejsze, panują wspaniałe warunki do nauki i pracy.

Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” przeznaczyło pieniądze na remont wyżej wymienionych placówek ze środków współfinansowanych w ramach funduszy polonijnych Senatu RP. Stowarzyszenie już od wielu lat wspiera placówki edukacyjne w rejonie wileńskim, wiele uwagi poświęca inicjatywom i działaniom oświatowym.

L24.lt/vrsa.lt/LITWA

Para Prezydencka spotkała się z Polakami w Szwajcarii

Zależy mi, by Muzeum Polskie pozostało na zamku w Rapperswilu – powiedział w poniedziałek 14 listopada prezydent Andrzej Duda w ambasadzie w Bernie podczas spotkania z Polakami mieszkającymi w Szwajcarii. Dodał, że na ten temat rozmawiał w poniedziałek ze szwajcarskim prezydentem Johannem Schneiderem-Ammanem.

– Mam nadzieję, że uda się tę tak niezwykle potrzebną nić porozumienia w tej sprawie z lokalną społecznością i lokalnymi władzami znaleźć. I zamek w Rapperswilu będzie tym miejscem, które będzie tak silnie z Polską i polskością związane – podkreślił Andrzej Duda.

– Bardzo mi także zależy na tym, nie ukrywam, by Muzeum Polskie w Rapperswilu przetrwało i by nadal było na swoim miejscu – dodał.

Para prezydencka od wizyty w Muzeum Polskim rozpoczęła w niedzielę wieczorem wizytę w Szwajcarii. Muzeum Polskie na zamku w Rapperswilu jest kontynuacją założonego w 1870 r. przez polskich emigrantów Polskiego Muzeum Narodowego.

Podczas spotkania w polskiej ambasadzie w Bernie prezydent dziękował zgromadzonym za działalność polonijną, pamięć o ojczyźnie, o polskich korzeniach i za budowanie dobrego imienia Polski. Dodał, że Polonia wrosła w szwajcarską elitę i zajmuje w szwajcarskim społeczeństwie bardzo istotne miejsce.

Para Prezydencka podarowała placówce dzieła Henryka Sienkiewicza i odczytała fragmenty „Quo vadis”. We wtorek, w 100. rocznicę śmierci Sienkiewicza, prezydent z małżonką złożyli kwiaty pod pomnikiem polskiego pisarza w Vevey.

Prezydent.pl Prezydent Andrzej Duda czyta fragmenty „Quo vadis”.

CZWARTEK 24 listopada**TVC 1**

5.59 Studio 6 9.00 Napisła: Morderstwo (s.) 9.55 Morderstwa na północy (s.) 10.45 Koło pełne gwiazd 11.40 Czarne owce 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Potyczki Amy (s.) 14.45 Opowiadanie filmowe 15.05 Napisła: Morderstwo (s.) 15.50 Morderstwa na północy (s.) 16.45 Podróżomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.05 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 21.05 Gejzer 21.40 Pr. dyskusyjny 22.35 Taggart (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Pan Selfridge (s.) 9.50 Trabantom z Australii do Azji 10.20 Paseki nad Jizerou 10.40 37 dni od zamachu do wojny 11.35 Powiązania Jana Pokornego 12.35 Na ratunek życiu 12.50 Kuchnia dla duszy 13.20 Chcesz je? 13.25 Zapomniany kraj 14.20 Ellis Island: Historia amerykańskiego marzenia 15.15 Dom w środku Europy 15.20 Zapomniane wyprawy 15.45 Duże budowle świata 16.35 Odkryte skarby 17.20 Nie sprzedam duszy 18.15 Zielnik 18.45 Wieczorynka 18.55 Lotnicze katastrofy 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Z kucharzem dookoła świata 21.00 Bedeker 21.30 Skarby naszej krainy 22.00 Habsburgowie 22.30 Gra o jabłko (film) 0.00 Queer.

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova 8.45 Ulica (s.) 9.45 MasterChef Czechi 11.00 Co o tym sądzą Czesi 12.00 Południowe wiadomości 12.25 Dwóch i pół (s.) 12.50 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 14.00 Bez śladu (s.) 15.55 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.25 Co o tym sądzą Czesi 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.35 Bach! 22.30 Gwiezdna party 23.10 Krzyżowy ogień (film).

PRIMA

6.10 Mrówka Ferda (s. anim.) 6.45 Friends (s. anim.) 7.30 M.A.S.H. (s.) 8.25 Ostry kurczak (s.) 9.55 Miejsce zbrodni: Kolonia (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.10 Siska (s.) 13.35 Powrót komisarza Rexa (s.) 14.35 Castle (s.) 15.35 Burzliwe spotkanie (film) 17.30 Popołudniowe wiadomości 17.45 Nakryto do stołu 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 Top Star 20.15 Pan Doskonały (s.) 21.30 Top Star magazyn 22.30 Tak jest, szefie! 23.50 Pieczemy z gwiazdami 0.35 Miejsce zbrodni: Kolonia (s.).

PIĄTEK 25 listopada**TVC 1**

5.59 Studio 6 9.00 Napisła: Morderstwo (s.) 9.50 Morderstwa na północy (s.) 10.55 Reporterzy TVC 11.40 Czarne owce 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 StarDance 16.05 Podróżomania 16.35 Łopatologicznie 17.30 AZ kwiz 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Farmerska wyprawa 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.05 Cesarz i dobosz (bajka) 21.20 13 komnata L.X. Veselego 21.50 Wszystko-party 22.45 Koło pełne gwiazd 23.40 Sprawy detektyw Murdocha (s.) 0.25 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Pan Selfridge (s.) 9.45 Kabaczki i dynie – czy wiemy, co jemy? 10.10 Śladami Emila Holuba 11.00 Podróżomania 11.35 Z kucharzem dookoła świata 12.30 Doskonałe zmysły zwierząt 13.20 Chcesz mnie?

13.50 Czeskie głowy 2016 – wręczenie nagród 14.45 Szpieg (s.) 15.10 Miejsca pielgrzymek 15.30 Piotrogród, Wenecja północy 16.20 Słynne wojskowe akcje II wojny światowej 17.10 Ellis Island: Historia amerykańskiego marzenia 18.05 Dom w środku Europy 18.15 Habsburgowie 18.45 Wieczorynka 19.00 Europa dziś 19.25 Na ratunek życiu 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Cudowna planeta 21.00 Czeski journal 22.10 Baader Meinhof Komplex (film) 0.35 Uwężeni.

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova 8.45 Ulica (s.) 9.45 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 11.00 Co o tym sądzą Czesi 12.00 Południowe wiadomości 12.25 Dwóch i pół (s.) 12.55 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 14.05 Bez śladu (s.) 15.55 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.25 Co o tym sądzą Czesi 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 U mě dobrý (film) 22.20 Turysta (film) 0.30 Bez śladu (s.).

PRIMA

6.20 Mrówka Ferda (s. anim.) 6.50 Friends (s. anim.) 7.35 M.A.S.H. (s.) 8.30 Glina (s.) 9.55 Miejsce zbrodni: Kolonia (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.10 Siska (s.) 13.30 Powrót komisarza Rexa (s.) 14.35 Castle (s.) 15.35 Koniec lata (film) 17.30 Popołudniowe wiadomości 17.45 Nakryto do stołu 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 Top Star 20.15 Przysłań (s.) 21.40 Kod Merkury (film) .

SOBOTA 26 listopada**TVC 1**

6.00 Zielnik 6.25 Łopatologicznie 7.20 Śladami gwiazd 7.45 O srebrnym kamyczku (bajka) 8.30 Godziny odwiedzin (film) 9.40 Gejzer 10.10 Wszystko-party 11.05 Nasze zoo (s.) 12.00 Tydzień w regionach 12.25 Nasze hobby 13.00 Wiadomości 13.05 Bajka z wiatraka (bajka) 14.10 Skarb bizantyjskiego kupca (film) 15.45 Jaroslav Marvan 16.40 Poirot (s.) 18.25 Chłopaki w akcji 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 StarDance 21.55 Mózg (film) 23.45 Pułapka (film) 1.45 Bananowe rybki.

TVC 2

6.00 Teleranek 6.05 Atlas zwierząt 6.30 Poło 6.35 3-2-1 Pingwiny! (s. anim.) 7.00 Rycerz Rdzawek (s. anim.) 7.15 Show Garfielda 7.30 Studio Kolega 9.00 Nasza wieś 9.30 Wędrowni w poszukiwaniu muzyki 9.55 Folklorika 10.25 Tysiąc lat czeskiego myślistwa 10.50 Lotnicze katastrofy 11.40 Rząd (s.) 12.40 Stalingrad 13.30 Babel 13.55 Appaloosa (film) 15.35 Bedeker 16.00 Skarby naszej krainy 16.30 Kamera w podróży 17.20 Cudowna planeta 18.15 Filantrop 18.45 Wieczorynka 18.55 Życie na Svalbardzie 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Monte Walsh (film) 21.40 Elitarni (film).

NOVA

6.30 Jake i piraci z Nibylandii (s. anim.) 6.55 Król dżungli (s. anim.) 7.25 Wilk i zając (s. anim.) 7.40 Tom i Jerry (s. anim.) 8.10 Lwi patrol (s. anim.) 8.30 Twoja twarz brzmi znajomo 11.15 Przyprawy 12.15 Dzwono do TV Nova 12.50 Poradnik domowy 14.05 Zamieńmy się żonami 15.15 Idealny facet (film) 17.20 Anioł stróż (film) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Czeski Słowik Mattoni 2016 22.35 Last Vegas (film) 0.50 Snajper: Kolejne starcie (film).

PRIMA

6.05 Mrówka Ferda (s. anim.) 6.35 Friends (s. anim.) 7.05 Ninjago (s. anim.) 7.35 M.A.S.H. (s.) 8.10 Salony samochodowy 9.45 Pan Doskonały (s.)

10.40 Królewskie intrygi (film) 12.45 Big Ben (s.) 14.50 Morderstwa w Midsomer (s.) 17.00 Kucharka Karolina 17.35 Nakryto do stołu 18.55 Wiadomości 19.55 Top Star 20.15 Siedem kruków (bajka) 22.25 W odwecie za śmierć (film) 0.30 Cold Spring (film).

NIEDZIELA 27 listopada**TVC 1**

6.00 Ciekawostki z regionów 6.30 Skarb bizantyjskiego kupca (film) 8.05 Uśmiechy L. Freja 8.50 Łopatologicznie 9.45 Kalendarium 10.00 Kamera na szlaku 10.25 Obiektyw 10.55 Było nas pięciu (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.05 O kumburskiej Meluzynie (bajka) 14.00 Dobro i zło (bajka) 14.30 Po rozwodzie (film) 15.50 Jest pan wdową! (film) 17.30 Adwentowe koncerty 2016 18.25 Zielnik 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.05 Doktor Martin (s.) 21.00 168 godzin 21.35 Śmierć utalentowanego szewca (film) 23.00 Komisarz Moulin (s.) 0.30 Bolkoviny.

TVC 2

6.00 Teleranek 6.05 Atlas zwierząt 6.30 Poło 6.35 3-2-1 Pingwiny! (s. anim.) 7.00 Rycerz Rdzawek (s. anim.) 7.15 Show Garfielda 7.30 Studio Kolega 9.00 Czechosłowacki tygodnik filmowy 9.15 Heydrich – ostateczne rozwiązanie 9.45 Film o filmie: Anioł Pański 10.00 Msza adwentowa 11.05 Nie poddawaj się 12.00 Chcesz mniej? 12.30 Nieznana Ziemia 12.50 Słowo na niedzielę 12.55 Magazyn chrześcijański 13.20 Przez ucho igielne 13.50 Magazyn religijny 14.15 Historia przedmiotów 14.45 Na pływalni z Williamem Dafoe 15.10 Podróż po Hesji 15.40 Odkryte skarby 16.25 Habsburgowie 16.55 Trabantom z Australii do Azji 17.25 Dzika Francja 18.15 Filantrop 18.45 Wieczorynka 18.55 Zapomniane wyprawy 19.20 Ciekawostki z regionów 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Słowo gliny (film) 21.45 Sprawa Kramerów (film) 23.25 I Am Like A Tiger.

NOVA

5.55 Jake i piraci z Nibylandii (s. anim.) 6.20 Król dżungli (s. anim.) 6.50 Wilk i zając (s. anim.) 7.05 Tom i Jerry (s. anim.) 7.30 Lwi patrol (s. anim.) 7.55 Żabi król (bajka) 9.10 Weekend 10.10 Pierwszy krok (s.) 11.30 Kopciuszek. W rytmie miłości (film) 13.15 Top Gun (film) 15.25 Śmiech nas przesładowuje (film) 17.30 Sněženyka a machři (film) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Epicentrum (film) 22.00 Odlamki 22.35 12 godzin (film).

PRIMA

6.40 Mrówka Ferda (s. anim.) 7.15 Ninjago (s. anim.) 8.15 M.A.S.H. (s.) 9.20 Prima Zoom Świat 9.55 Największe bitwy czołgowe 11.00 Partia 11.50 Poradnik domowy 12.45 Poradnik Ládi Hruški 13.50 Jak zbudować marzenie 14.50 Morderstwa w Midsomer (s.) 17.05 Sprzątaczkę 18.00 Pohlreich gotuje 18.55 Wiadomości 19.25 Wiadomości kryminalne 19.55 Top Star 20.15 Glina (s.) 21.30 Tak jest, szefie! 22.50 Atak na posterunek (film).

PONIEDZIAŁEK 28 listopada**TVC 1**

5.59 Studio 6 9.00 Nasze zoo (s.) 9.55 Śladami gwiazd 10.20 168 godzin 10.50 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Potyczki Amy (s.) 14.45 Opowiadanie filmowe 15.05 Napisła: Morderstwo (s.) 15.50 Morderstwa na północy (s.) 16.40 Podróżomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.05 Diabelskie sidła (s.) 21.10

Wyrok 21.35 Reporterzy TVC 22.15 Kryminolog (s.) 23.15 Na tropie.

TVC 2

8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Pan Selfridge (s.) 9.45 Kamera w podróży 10.40 Cudowna planeta 11.35 Duże budowle świata 12.20 Babel 12.45 Magazyn religijny 13.15 Klucz 13.40 Czechosłowacki tygodnik filmowy 13.55 Paseki nad Jizerou 14.15 Tysiąc lat czeskiego myślistwa 14.45 Zapomniane wyprawy 15.10 Przygody nauki i techniki 15.35 Lotnicze katastrofy 16.25 Madagaskar pełny życia 17.20 37 dni od zamachu do wojny 18.15 Trabantom z Australii do Azji 18.45 Wieczorynka 18.55 Filantrop 19.25 Miejsca pielgrzymek 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Stalingrad 20.55 Duże budowle świata 21.45 Marnie (film) 23.50 W. (film).

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova 8.50 Ulica (s.) 9.50 Comeback (s.) 11.00 Co o tym sądzą Czesi? 12.00 Południowe wiadomości 12.25 Dwóch i pół (s.) 12.50 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 14.00 Bez śladu (s.) 14.55 Mentalista (s.) 15.55 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.25 Co o tym sądzą Czesi 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Policja kryminalna Anděl (s.) 21.35 Agenci NCIS (s.) 22.30 Martwy punkt (s.) 23.25 Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.).

PRIMA

6.15 Mrówka Ferda (s. anim.) 6.45 Ninjago (s. anim.) 7.30 M.A.S.H. (s.) 8.30 Przysłań (s.) 9.55 Miejsce zbrodni: Kolonia (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.10 Siska (s.) 13.35 Powrót komisarza Rexa (s.) 14.35 Castle (s.) 15.35 Złudzenie optyczne (film) 17.30 Popołudniowe wiadomości 17.45 Nakryto do stołu 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 Top Star 20.15 Ostry kurczak (s.) 21.35 Tata na pełen etat 22.55 Sprzątaczkę 23.50 Miejsce zbrodni: Kolonia (s.).

WTOREK 29 listopada**TVC 1**

5.59 Studio 6 9.00 Napisła: Morderstwo (s.) 9.50 Morderstwa na północy (s.) 10.45 Doktor Martin (s.) 11.40 Czarne owce 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Potyczki Amy (s.) 14.45 Opowiadanie filmowe 15.00 Napisła: Morderstwo (s.) 15.50 Morderstwa na północy (s.) 16.40 Podróżomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.05 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 21.05 Poirot (s.) 22.45 Jest pan wdową! (film) 0.25 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Pan Selfridge (s.) 9.45 Dzika Francja 10.35 Nie poddawaj się 11.30 Chcesz je? 11.35 37 dni od zamachu do wojny 12.30 Odkryte skarby 13.20 Fidel Castro 14.15 Heydrich – ostateczne rozwiązanie 14.45 Rajske owoce z Armenii 15.40 Czeski journal 16.45 Święci i świadkowie 17.00 Msza w intencji Karola IV 18.15 Podróż po Hesji 18.45 Wieczorynka 18.55 Filantrop 19.25 Szpieg (s.) 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Słynne wojskowe akcje II wojny światowej 20.55 Jakbyśmy mieli dzisiaj umrzeć 21.50 Czeskie mądre głowy 2016 22.45 Rząd (s.) 23.45 W imię ojczyzny (s.) 0.40 I Am Like A Tiger.

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova 8.45 Ulica (s.) 9.45 Policja kryminalna Anděl (s.) 11.00 Co o tym sądzą Czesi 12.00 Południowe wiadomości 12.25 Dwóch i pół (s.) 12.50 Przychodnia w różnym

ogrodzie (s.) 14.00 Mentalista (s.) 15.55 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.25 Co o tym sądzą Czesi 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.30 Weekend 22.35 Martwy punkt (s.).

PRIMA

6.15 Mrówka Ferda (s. anim.) 6.45 Ninjago (s. anim.) 7.30 M.A.S.H. (s.) 8.30 Ostry kurczak (s.) 9.55 Miejsce zbrodni: Kolonia (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.10 Siska (s.) 13.35 Powrót komisarza Rexa (s.) 14.35 Castle (s.) 15.35 Decydująca godzina (film) 17.30 Popołudniowe wiadomości 17.45 Nakryto do stołu 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 Top Star 20.15 Sprawy podporucznika Haniki (s.) 21.30 Pohlreich gotuje 22.15 Oczyma Josefa Klímy 23.05 Poradnik domowy 23.50 Poradnik Ládi Hruški.

ŚRODA 30 listopada**TVC 1**

5.59 Studio 6 9.00 Napisła: Morderstwo (s.) 9.50 Morderstwa na północy (s.) 10.40 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 11.40 Czarne owce 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Potyczki Amy (s.) 14.45 Opowiadanie filmowe 15.05 Napisła: Morderstwo (s.) 15.50 Morderstwa na północy (s.) 16.45 Podróżomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.05 Diabelskie sidła (s.) 21.15 Spotkanie z gwiazdą: Dagmar Havlová 22.30 Na tropie 22.55 Śmierć utalentowanego szewca (film) 0.20 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Pan Selfridge (s.) 9.45 Rajske owoce z Armenii 10.40 Stalingrad 11.30 Czeskie mądre głowy 2016 12.20 Rak 12.30 Nasza wieś 12.55 Wędrowni w poszukiwaniu muzyki 13.25 Folklorika 13.50 Miejsca pielgrzymek 14.10 Madagaskar pełny życia 15.05 Kwartet 15.30 20 bezsensnych lat 16.30 Telewizyjny klub niesłyszących 17.05 Z kucharzem dookoła świata 18.00 Bedeker 18.25 Film o filmie: Anioł Pański 18.45 Wieczorynka 18.55 Przygody nauki i techniki 19.20 Nieznana Ziemia 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Kamera w podróży 21.00 Podróż po Dalmacji 21.30 Skarby naszej krainy 22.00 Półmrok 22.25 Powiązania Jana Pokornego 23.25 Gra (s.) 0.20 Uwężeni.

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova 8.45 Ulica (s.) 9.45 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 11.00 Co o tym sądzą Czesi 12.00 Południowe wiadomości 12.25 Dwóch i pół (s.) 12.50 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 14.00 Mentalista (s.) 15.55 Agenci NCIS (s.) 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.25 Co o tym sądzą Czesi 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Zamieńmy się żonami 21.35 Agenci NCIS (s.) 22.35 Spisek (film).

PRIMA

6.10 Mrówka Ferda (s. anim.) 6.40 Ninjago (s. anim.) 7.25 M.A.S.H. (s.) 8.55 Sprawy podporucznika Haniki (s.) 9.50 Miejsce zbrodni: Kolonia (s.) 11.55 Południowe wiadomości 12.05 Siska (s.) 13.35 Powrót komisarza Rexa (s.) 14.35 Castle (s.) 15.35 Cena miłości (film) 17.30 Popołudniowe wiadomości 17.45 Nakryto do stołu 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 Top Star 20.15 Ostry kurczak (s.) 21.35 Show Jana Krausa 22.45 Telebazar 23.50 Kucharka Karolina 0.25 Miejsce zbrodni: Kolonia (s.).

WSPOMNIENIA

Sto lat temu, 24 listopada 1916, urodziła się nasza Kochana Mama, Babcia i Prababcia

śp. HELENA PRZECZKOWA
z Cierlicka

Od Jej zgonu minęło już prawie dziesięć lat, nigdy jednak nie zapomnimy Jej dobrego serca i uśmiechu. Wszystkich, którzy Ją znali, prosimy o chwilę wspomnień. Synowie Henryk i Piotr z rodzinami.

AD-029

*Są ludzie, dzięki którym niebo jest piękniejsze.
Istnieją w naszym codziennym życiu
i już na zawsze pozostawiają ciepły ślad w sercu.*

Dzisiaj, 24 listopada, obchodziliby swe 80. urodziny nasz Kochany

śp. WIKTOR TASZEK

z Karwiny, zaś 22 stycznia minie 5. rocznica Jego śmierci.

Dnia 13 listopada obchodziliby 55 lat

śp. inż. RADEK TASZEK

dnia 19. 9. minęła 14. rocznica Jego śmierci.

O chwilę wspomnień tych dla nas tak wyjątkowych ludzi proszą najbliżsi.

RK-140

24 listopada mija druga rocznica śmierci

inż. ALFREDA WELSZARA

który na zawsze zostanie w naszych myślach i sercach. Przyjaciół i znajomych prosimy o chwilę zadumy i wspomnienie. Najbliższa rodzina.

GL-790

NEKROLOGI

W głębokim żalu pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 22. 11. 2016 zmarła w wieku 62 lat nasza Kochana Żona, Mamusia, Siostra, Babcia, Teściowa, Kuzynka i Ciocia

śp. inż. IRENA FOLWARCZNA

z domu Kajzar, zamieszkała w Czeskim Cieszynie
Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 25. 11. 2016 o godz. 14.00 z kościoła ewangelickiego na Niwach w Czeskim Cieszynie.

Zasmucona rodzina.

GL-792

*Po trudach życia pełnego znoju.
Śnij swój wieczny sen.
I odpoczywaj w pokoju.*

W najgłębszym żalu i smutku pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 21. 11. 2016 opuściła nas na zawsze w wieku 89 lat nasza Najukochańsza Matka, Babcia, Prababcia, Teściowa, Kuzynka, Szwagierka i Ciocia

śp. MARIA POLOKOWA

zamieszkała w Olbrachcicach, Hornická 656

Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek, dnia 25 listopada 2016 o godzinie 14.00, z kościoła katolickiego w Olbrachcicach. W smutku pograżona rodzina

AD-030

KANCELARIA PODATKOWO-KSIĘGOWA H&P ACCOUNT TAX CONSULTING A.S.

poszukuje kandydatki/ta na stanowisko
ASYSTENTKI/TA do biura w **Czeskim Cieszynie**

Wymagania:

- wykształcenie średnie
- znajomość języka polskiego w mowie i piśmie
- umiejętności organizacyjne, komunikacyjne, samodzielność, przezorność
- wykształcenie ekonomiczne (niekoniecznie, dodatkowy walor)

Oferujemy:

- możliwości rozwoju zawodowego
- duży zakres samodzielności i odpowiedzialności
- różnorodną pracę

Zakres obowiązków:

- bieżąca obsługa sekretariatu spółki, prowadzenie kalendarza spotkań, prace biurowe itp.

Rozpoczęcie: od zaraz.

Zainteresowanych kandydatów prosimy o przesłanie życiorysu pod adres:
beata.rehakova@hpaccount.cz. Info: 730 592 045.

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA – CZ: CIESZYŃ: Pani z Morza (25, godz. 10.00);

SCENA „BAJKA” – MOSTY K. JABŁONKOWA: Mały Książę (24, godz. 10.00);

▲ **BYSTRZYCA:** Mały Książę (25, godz. 9.00, 10.30).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Vaina: Skarb oceanu (24, 25, godz. 16.00); Zákon Helena (24, godz. 17.30); Zwierzęta nocy (24, 25, godz. 19.00); Ostravak Ostravski (24, 25, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum:** Vaina: Skarb oceanu (24, 25, godz. 17.15); Amerykańska sielanka (24, godz. 19.30); Pohádky pro Emu (25, godz. 19.30); **KARWINA – Ex:** Toni Edrmann (25, godz. 19.00); **TRZYŃNIEC – Kosmos:** Vaina: Skarb oceanu (24, 25, godz. 15.00); Zwierzęta nocy (24, 25, godz. 17.30); 9. życie Louisa Draxa (24, 25, godz. 20.00); **BYSTRZYCA:** Siedmiu Wspaniałych (25, godz. 19.30); **CZ. CIESZYŃ – Central:** Mały Książę (25, godz. 14.00); Hologram dla króla (24, 25, godz. 17.30); Egon Schiele (24, 25, godz. 20.00), **CIESZYŃ – Piast:** Fantastyczne zwierzęta i jak je znaleźć (24, 25, godz. 15.00, 17.30); Pitbull. Niebezpieczne kobiety (25, godz. 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.20.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

CZ. CIESZYŃ – Zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza członków i sympatyków Koła na prelekcję Janiny Hławiczki pt. „Japonia” w piątek 25. 11. o godz. 18.00 w salce Koła w Ośrodku Kultury „Strzelnica”, wejście od strony Olzy.

JABŁONKÓW – Zarząd MK PZKO w Jabłonkowie zaprasza do Domu PZKO na Kiermasz Książki Polskiej w dniach 25. 11.-27. 11. w godz. 8.00-16.30. Wernisaż w piątek, 25. 11. o godz. 16.00. Klub Kobiet proponuje smaczne ciastka i pierniki świąteczne.

MILIKÓW-PASIEKI – MK PZKO zaprasza swych członków i sympatyków na Jesienne Spotkanie do Domu PZKO w sobotę 26. 11. o godz. 15.00. W programie m.in. sprzedaż „Kalendarza Śląskiego”.

TRZYŃNIEC – Dyrekcja wraz z Gronem Pedagogicznym Polskiej Szkoły Podstawowej im. Gustawa

Przechka w Trzyniecu zapraszają na wystawę i sprzedaż książek polskich. Wystawa odbędzie się w budynku głównym przy ul. Dworcowej 10, a czynna będzie dziś, w czwartek 24. 11., w godz. 8.00-16.30. Miłośnicy książek, nie tylko samo miejsce jest magnesem, ale znakomita oferta!

ORŁOWA-LUTYNIA – MK PZKO zaprasza na wystawę jesiennych dekoracji i wieńców adwentowych połączoną ze świątecznym, która odbędzie się w piątek 25. 11. w godz. 16.00-19.00 oraz w sobotę 26. 11. w godz. 10.00-17.00. Uroczyste rozpoczęcie nastąpi w piątek o godz. 16.00. W ramach wystawy będą prezentowane fotografie z działalności Koła. Smaczne wyroby ze świątecznymi, słodki bufet domowy zapewnione.

PŃTS „BESKID ŚLĄSKI” – Zaprasza członków i sympatyków Towarzystwa na doroczne zakończenie wycieczek pieszych i rowerowych. Spotkanie odbędzie w sobotę 26. 11. o godz. 14.30 w Czytelnicy we Wędrzyni. **RÝCHWAŁD – MK PZKO** zaprasza swych członków i sympatyków w sobotę 26. 11. o godz. 15.30 na Jesienny wieczór świetlicowy do Domu PZKO. W programie: Spotkanie z Henrykiem Sienkiewiczem w wykonaniu Mari Sztwiertni i Leona Kasprzaka.

TRZYŃNIEC-KANADA – MK PZKO zaprasza na listopadowe „Spotkanie z Henrykiem Sienkiewiczem”, które odbędzie się w piątek 25. 11. o godz. 16.00 w Domu PZKO. W programie prelekcja Ireny Małysz oraz głośne czytanie fragmentów z twórczości laureata literackiej Nagrody Nobla.

OFERTY

PRODÁM STARŠÍ soustruh. Značka levně. Tel. 558 746 895.

GL-776

CO ZA OLŻĄ

COK „DOM NARODOWY” i PRACOWNIA RĘKODZIEŁA ARTYSTYCZNEGO „PAT THE CAT” – Zapraszają na IV Cieszyński Jarmark Świąteczny w niedzielę 27. 11. w godz. 9.00-16.00 na rynek w Cieszynie.

CIESZYŃ, CAFÉ MUZEUM, T. Regeera 6, Cieszyn: 25. 11. o godz. 18.00 odbędzie się wystawa i promocja książki „Tešĩnská Cieszyĩnska The Teschen Belle Époque”.

WYSTAWY

CZ. CIESZYŃ, Kongres Polaków, Komenského 4: do 7. 12. wystawa pt. „Jan Milikowski (1782-1866), księgarz lwowski z Oldrzychowic”. Czynna: w dni powszednie w godz. 8.00-15.00.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA KARWINA, Rynek Uni-

wersytecki 1934/3, Karwina: do 22. 12. wystawy Dity Maruscákovéj pt. „Ceramika” i Radima Gabryšza pt. „Fotografie”. Czynna: po-pt: w godz. 10.00-17.00.

MIEJSKI DOM KULTURY, SALA MÁNESA, Karwina: do 28. 12. wystawa Patrycji i Marcina Wierczorek pt. „Rękodzieło artystyczne i fotografie”. Czynna: po, śr, pt: godz. 9.00-15.00, czw: godz. 9.00-19.00.

RATUSZ, SALA OBRZĘDOWA, JABŁONKÓW, Dukelska 144: do 30. 11. wystawa fotografii Fotoklubu Jablonków pt. „Czech Press Photo”.

GÓRALSKIE CENTRUM INFORMACJI TURYSTYCZNEJ, „Drzewionka na Fojsztwiu”, Mosty k. Jablonkova: do 2. 12. wystawa Zbigniewa Kubeckiego pt. „Eklibrisy i lino-ryty”. Czynna: po-pt: w godz. 8.00-16.00, so i święta w godz. 8.30-12.30.

KALKULATOR PALIWOWY

Ceny paliw na stacjach z dnia 23. 11. 2016

Bielsko-Biała, CH Auchan

E95	4,31 zł
ON	4,09 zł
LPG	2,04

Cieszyn, Statoil

E95	4,39 zł
ON	4,29 zł
LPG	2,22 zł

Cieszyn, Shell

E95	4,42 zł
ON	4,28 zł

Zebrzydowice, Orlen

E95	4,39 zł
ON	4,28 zł

Czeski Cieszyn, Shell

E95	29,70 kc
ON	28,20 kc

(wik)

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 23. 11. 2016

Cieszyn, ul. Zamkowa

	kupno	sprzedaż
CZK	0,160	0,165
EUR	4,380	4,430
USD	4,110	4,160

Bielsko-Biała, CH Auchan

	kupno	sprzedaż
CZK	0,160	0,166
EUR	4,360	4,460
USD	4,100	4,200

Czeski Cieszyn, dworzec

	kupno	sprzedaż
PLN	6,180	6,320
EUR	26,700	27,300
USD	25,200	25,800

Trzyniec Albert

	kupno	sprzedaż
PLN	6,100	6,240
EUR	26,840	27,360
USD	25,240	25,830

(wik)

„Głos Ludu” jest finansowany ze środków

Ministerstwa Kultury RC, Senatu RP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie, i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA”

GłosLudu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu”, ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glosludu.cz • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glosludu.cz • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glosludu.cz • Witold Koźdoń, kozdon@glosludu.cz • Magdalena Cmiel, magdalena.cmiel@glosludu.cz • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glosludu.cz • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glosludu.cz • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: info@glosludu.cz • www.glosludu.cz • Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty • Dostawę prenumeratomom prowadzi Česká pošta, s.p., oddělení periodického tisku, Olšanská 38-9, 225 99 Praha 3. Zamówienia: www.periodik.cz, e-mail: postabo.prstc@cpost.cz • Reklamacje tel. 800 300 302 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: SAMAB PRESS GROUP, a.s., Cyrilská 357/14, 602 00 Brno • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indexu 42501, ISSN 1212-4222.

APOLONIUSZ TAJNER, PREZES POLSKIEGO ZWIĄZKU NARCIARSKIEGO, DLA »GL«:

Tak dobrej atmosfery w kadrze skoczków już dawno nie było

W fińskim Kuusamo rusza nowy sezon Pucharu Świata w skokach narciarskich. Dziś na skoczni w Ruce odbędą się kwalifikacje do jutrzejszego pierwszego konkursu. Na starcie pojawi się siedmiu Polaków, w tym triumfator Letniej Grand Prix Maciej Kot.

– Trener reprezentacji Stefan Horngacher odkrył karty już w październiku. Moim zdaniem był to dobry pomysł, bo zawodnicy mogli się spokojnie przygotować do startu w Kuusamo – powiedział „Głowski Ludu” Apoloniusz Tajner, prezes Polskiego Związku Narciarskiego. Z prezesem PZN rozmawialiśmy na dwa dni przed ostrym startem Polaków w nowym sezonie. Apoloniusz Tajner potwierdził nam w rozmowie to, o czym ćwierkają wróble na dachu od kilku miesięcy. – Tak dobrej atmosfery w kadrze już dawno nie było.

Panie prezesie, czuje już pan dreszczyk emocji przed zawodami w Kuusamo?

Nie jakichś wielkich emocji, bo wszyscy już czekamy na te zawody i mentalnie jesteśmy przygotowani do sezonu. Mamy na ten sezon dwóch liderów. Jest Maciej Kot, który wygrał klasyfikację generalną Letniej Grand Prix, w kadrze znajduje się też Kamil Stoch, który chciałby zrehabilitować się za nieudany poprzedni sezon. Kamil Stoch jest typowym zimowym skoczkiem, ale również podczas letnich zawodów wykazywał równą formę. Powinien być w dobrej dyspozycji i powalczyć o powrót do ścisłej światowej czołówki. W dobrej formie znajdują się też Dawid Kubacki i Piotr Żyła. Czyli mamy nie tylko dwóch liderów, ale też dwóch skoczków blisko idealnej dyspozycji. Oczywiście te słowa zweryfikują dopiero zawody Pucharu Świata, ale myślę, że sztab szkoleniowy zrobił kawał dobrej roboty. Trener reprezentacji Stefan Horngacher odkrył karty już w październiku. Moim zdaniem był to dobry pomysł, bo zawodnicy mogli się spokojnie przygotować do startu w Kuusamo.

W sztabie szkoleniowym doszło przed sezonem do zmian. W miejsce trenera Łukasza Kruczka przyszedł Austriak Stefan Horngacher. Jak ocenia pan letni i jesienny okres przygotowawczy pod jego wodzą?

Stefan Horngacher już w przeszłości pracował w Polsce. Trenował Kamila Stocha i Piotra Żyłę,

Apoloniusz Tajner.

jak byli juniorami, współpracował też z Wojciechem Toporem, który jest teraz asystentem trenera w kadrze juniorów. Czyli to jest znany nam człowiek. Stefan Horngacher przyjaźni się skądinąd z Adamem Małyszem, który miał duży wpływ na jego decyzję o podjęciu pracy w naszym związku, przy sterze reprezentacji skoczków. Mamy silny zespół trenerski i dobrą atmosferę w grupie. Po ośmiu latach pracy Łukasza Kruczka potrzebna była zmiana. Relacje w kadrze nie były najlepsze, trzeba było więc podjąć męską decyzję i wprowadzić konkretne zmiany. To wszystko wróciło do normy i wierzę, że również zbliżający się sezon będzie dla nas udany. Tak dobrej atmosfery w kadrze już dawno nie było.

Będziemy mieli dwa weekendy Pucharu Świata w Polsce. Najpierw 14-15 stycznia w Wiśle, a potem 21-22 stycznia w Zakopanem. To dobre terminy?

Z pewnością tak. Spodziewam się, że do tego czasu nasi reprezentanci uzyskają w zawodach dobre wyniki i zainteresowanie ze strony kibiców będzie duże. Zawody w Wiśle odbędą się po Turnieju Czterech Skoczni, gdzie również liczę na dobre skoki z udziałem naszych zawodników. Moim zdaniem styczniowy termin polskich zawodów jest strzałem w dziesiątkę.

Pojawiły się plotki, że po nieudanym poprzednim sezonie niektó-

rzy skoczkowie rozważali zakończenie kariery. Pytam właśnie o Piotra Żyłę, który podobno znalazł się na tej liście...

To tylko plotki. Nie, nie było podstaw do takich obaw. Mamy kadrę A i B, czyli sporo zawodników. Większość z nich zdobywała punkty w Pucharze Świata, chłopcy plasowali się w czołowej trzydziestce zawodów, czyli nie było tragicznie. To, że ten sezon nie był idealny dla niektórych pewniaków w kadrze, to inna sprawa. Chłopcy już się nauczyli, że jak wywalczą miejsce w pierwszej trzydziestce zawodów, to otrzymują pieniądze, dlatego również w tej materii motywacja istnieje. Z nowym trenerem przyszła w dodatku nowa motywacja. Wykorzystaliśmy potencjał, który był i jest w tej naszej grupie. Nie spodziewaliśmy się więc i nie mieliśmy takich sygnałów, żeby ktoś chciał zrezygnować. A co do Piotra Żyłę, to jeszcze nie powiedział ostatniego słowa na skoczni.

Większość skoczków nie przepada za skocznią w Ruce koło Kuusamo, gdzie odbędą się pierwsze zawody sezonu. Zazwyczaj bowiem karty rozdaje na niej wiatr...

Tak, ale w tym roku może być inaczej. Skocznia doznała liftingu i te zmiany mogą pomóc skokom w Kuusamo. W dodatku według najnowszej prognozy pogody temperatura w piątek i sobotę powinna się wahać w okolicach minus sześciu stopni Celsjusza i wiatr ma być, jak

na warunki w Kuusamo, spokojny. W tym roku zostały nałożone nowe tory lodowe, które powinny rozwiązać problem na rozbiegu skoczni. Powstały też osłony przeciwwiatrowe. Jeżeli przyjdzie jednak wiatr po osi skoczni, z góry albo z dołu, to już nic na to nie poradzimy. Niemniej organizatorzy postarali się poprawić warunki dla skoczków i te zmiany muszą procentować.

Czy w przypadku Macieja Kota, triumfatora Letniej Grand Prix, nie obawia się pan syndromu, który pozwoli sobie nazwać „przemiętło z latem”? Czyli dobrych skoków w Letniej Grand Prix i słabej postawy w kluczowej części sezonu?

Trzeba poczekać na pierwsze zawody. Co do Macieja Kota to jestem trochę zdezorientowany, bo chłopak tak dobrze skacze, że chciałbym wierzyć, że formę utrzyma również w zimowym Pucharze Świata. Zawsze tak jest, że albo znany skoczek odzyskuje dobrą formę, albo wyskakuje ktoś młody, nieznan, o którym mało kto wcześniej słyszał. Jestem pewien, że wśród skoczków, którzy będą się liczyli w tym sezonie, będzie Kamil Stoch i może również Maciej Kot.

Czy dla Polskiego Związku Narciarskiego najważniejszą imprezą są w tym sezonie mistrzostwa świata w Lahti?

Tak, pod nieobecność igrzysk olimpijskich najbardziej liczą się w tym sezonie mistrzostwa świata w Lahti. Liczy się oczywiście też klasyfikacja generalna Pucharu Świata. Droga do Lahti jest prosta. Zawodnicy mają dochodzić do swojej szczytowej formy w poszczególnych konkursach Pucharu Świata. W Lahti ma być idealnie.

Rozmawiał:
JANUSZ BITTMAR

KADRA POLSKI W KUUSAMO

Skoczkowie: Kamil Stoch, Maciej Kot, Dawid Kubacki, Piotr Żyła, Klemens Murańka, Stefan Hula, Aleksander Zniszczoł.

Trener: Stefan Horngacher

Witkowice zdobyły skalp Komety

To, co nie udało się w weekend hokeistom Trzyńca, udało się we wtorek Witkowicom. Ostrawianie w zaległym meczu 18. kolejki Tipsport Ekstraligi hokeja pokonali Komety Brno 2:1. Podopieczni trenera Jakuba Petra obronili dziewiątą lokatę w tabeli, mierząc jednak wyżej. – Gramy ostatnio bardzo dobrze w defensywie. To klucz do sukcesu w każdym meczu – zaznaczył bramkarz Witkowic, Patrik Bartošák, którego we wtorkowym spotkaniu pokonał tylko Gulaši w 57. minucie przy stanie 2:0. Jutro Witkowice zaprezentują się na tafli Pardubic, Trzniec podejmując Hr. Kralovej (17.00).

Witkowice znalazły receptę na wicelidera tabeli w drugiej tercji. W 26. minucie Tomi wypracował akcję dla Illéša i sam ją wykończył, dobijając do siatki krążek, którego nie zdołał zgasić golkiper Vejmelka. W 36. minucie gospodarze wykorzy-

stali przewagę liczebną 5 na 3. Pod bramką Brna znalazł się niepilnowany Kolouch i bramkarz Vejmelka skapitulował po raz drugi. Kometa zdramatyzowała spotkanie w 57. minucie, ostrawianie nie dali jednak sobie wydrzeć zwycięstwa.

TIPSPORT EKSTRALIGA

WITKOWICE RIDERA KOMETA BRNO 2:1

Tercje: 0:0, 2:0, 0:1. Bramki i asysty: 26. Tomi (Illéš, Sloboda), 36. Kolouch (Kucsera, Sloboda) – 57. Gulaši (Trška, Vincour). Witkowice: Bartošák – Sloboda, Klok, Hrbas, Baranka, Urbanec, Výtisk, D. Krenželok – Vandas, Kolouch, Kucsera – Tybor, O. Roman, Kurovský – D. Květoň, Hudeček, Szturc – Tomi, Illéš, E. Němec. (jb)

Witkowice walczą o przepustkę do play off.

REKORD LIGI MISTRZÓW...

Legia Warszawa przegrała we wtorek na wyjeździe z Borussia Dortmund w rewanżowym meczu Ligi Mistrzów. Kibice zgromadzeni na Signal Iduna Park obejrzeni prawdziwy grad bramek. Ekipa BVB wygrała bowiem spotkanie 8:4 (5:2).

To, co działo się w pierwszej połowie meczu Borussia – Legia, przejdzie zapewne do historii, nigdy wcześniej kibice nie oglądali bowiem aż tylu bramek zdobytych w trakcie zaledwie 45 min. Zaczęło się przepięknie, gdy w 10. minucie Aleksandr Prijovic cudownym strzałem z „falsza” dał wojskowym prowadzenie. Stracona bramka podziała jednak na gospodarzy jak płachta na byka i między 17. a 20. minutą BVB wcisnęło mistrzom Polski aż trzy gole, a był to dopiero początek festiwalu bramek. Ostatecznie spotkanie zakończyło się wynikiem 8:4 i jest to rekord, jeżeli chodzi o gole w jednym meczu Ligi Mistrzów. Dotąd najwięcej bramek zdobyli piłkarze Monaco i Deportivo w 2003 roku. Wówczas klub z Francji wygrał 8:3. W drugim starciu tej grupy Sporting Lizbona przegrał u siebie z Realem Madryt 1:2 (0:1). Rezultat oznacza, że warszawianie nadal „są w grze”. W ostatniej kolejce Legia zmierzy się bowiem u siebie ze Sportingiem. Jeśli mistrzowie Polski wygrają, awansują do 1/16 finału Ligi Europejskiej. (wik)

W SKRÓCIE

ROŚNIE ZAINTERESOWANIE TEODORCZYKIEM. Łukasz Teodorczyk w dalszym ciągu zachwyca. Napastnik piłkarskiej reprezentacji Polski występuje w tym sezonie w Anderlechcie Bruksela na zasadach wypożyczenia z Dynama Kijów. W 21 meczach Teodorczyk strzelił w tym sezonie 17 bramek, nie dziwnego więc, że po Teodorczyku ustawiły się w kolejce znane europejskie kluby z Francji, Włoch czy Anglii. Ostatnio Polak trafił na transferową listę życzeń tureckiego Trabzonspor. Na 17 bramek Teodorczyka złożyły się trafienia w lidze (11 goli) i w Lidze Europy (6 goli). 25-letni napastnik wpisał się też na listę strzelców w niedawnym meczu towarzyskim reprezentacji Polski ze Słowenią (1:1).

KTO ZA ANTIGĘ? Jak informuje „Przegląd Sportowy”, nowego trenera siatkarskiej reprezentacji Polski poznamy dopiero pod koniec grudnia. Od wczoraj trwają rozmowy z ewentualnymi kandydatami do objęcia posady. Według dziennikarzy „Przeglądu Sportowego”, na celowniku PZPS znaleźli się m.in. szkoleniowiec Zaksy Kędzierzyn-Koźle – Włoch Ferdinando de Giorgi, Brazylijczyk Marcelo Mendez, trener Sada Cruzeiro, a także Bułgar Radoštin Stojczew i inny Włoch Mauro Berruto. Wszystko wskazuje więc na to, że następcą Francuza Stephane’a Antigi będzie znów obcokrajowiec.

PROBLEMY NA WIELKIEJ KROKWI. Na Wielkiej Krokwi w Zakopanem pojawiły się problemy techniczne. Na skoczni, na której już w styczniu 2017 mają się odbyć dwa konkursy Pucharu Świata, osunęła się skarpa na rozbiegu. Wielka Krokiew przechodzi obecnie niezbędną modernizację, która była wymagana, aby skocznia mogła gościć zawody Pucharu Świata. Między innymi jest przebudowywany rozbieg i zeskok. Dzięki modernizacji zawodnicy mają uzyskiwać na tym obiekcie lepsze wyniki – informuje serwis „RMF24.pl”.

(jb)